

[Justitsministeren.]

Hele dette Spørgsmaal om Begrænsning i Pressens Adgang til at bringe Meddelelser af forskellig Art har man søgt ordnet ad Frivillighedens Vej. I Samarbejde med Pressen er der udarbejdet nærmere Retningslinier for, hvilke Regler der skal følges af Pressen, ligesom Pressens Organisationer er gaaet ind paa i Tilfælde af Overtrædelser at lade Sagen afgøre af et kollegialt Nævn. Denne Ordning er optaget i et fortroligt Cirkulære fra Statsministeriet og dernæst tiltraadt ikke alene af Danske Dagblades Fællesrepræsentation, men ogsaa af Foreningen af danske Fagblade, Ugeblade og Tidsskrifter, idet hver af disse Organisationer har oprettet et kollegialt Nævn til Afgørelse af Overtrædelsessager for de Blade, der sorterer under Organisationen. Ogsaa et stort Antal Blade, der staar uden for de to Hovedorganisationer, har givet uforbeholden Tilslutning til Ordningen. Nogle Blade har dog ikke villet tiltræde denne særlige frivillige Ordning, og dette har gjort det nødvendigt at søge Spørgsmaalet løst ad Lovgivningens Vej. Hertil kommer yderligere nye Blade og Pjecer og enkelte Skrifter, der udsendes af Privatpersoner. Det kan nu engang ikke være saaledes, at de Retningslinier, som den ganske overvejende Del af Pressen frivilligt har paataget sig at følge, ganske skal kunne tilsidesættes af nogle enkelte Blade.

Hovedregelen i Forslaget findes i § 1, hvorved der fastsættes Straf for den, som ved trykt Skrift eller paa anden Maade offentligt giver Meddelelser, der er egnede til at skade Landets Interesser i Forhold til Udlandet. Da der ikke kan være Tvivl om, at Domstolene i høj Grad vil betragte Statsministeriets Cirkulære som i afgørende Grad vejledende for, hvad der kan anses for skadeligt for Landets Interesser, vil Lovforslagets Gennemførelse faktisk medføre, at alle Blade vil blive nødsaget til at følge de i Statsministeriets Cirkulære fastsatte Retningslinier, der, som allerede nævnt, har faaet Tilslutning fra den ganske overvejende Del af den danske Presse.

Det er imidlertid paa ingen Maade Meningen, at man vil opgive den allerede trufne frivillige Ordning. Tværtimod er det Hensigten at opretholde den i saa stort Omfang som muligt, og derfor foreskriver Lovforslagets § 2, Stk. 2, at offentlig Paatale kan undlades, saafremt et periodisk Skrift har tiltraadt den mellem Statsministeriet eller Udenrigsministeriet og Bladenes

Hovedorganisationer bestaaende Aftale om Retningslinierne for Bladenes Nyheds- eller Annoncestof. Naar et Blad har tiltraadt denne Aftale, vil der kun blive Tale om Tiltale for Domstolene, hvor der foreligger grove Overtrædelser, og det fastsættes i Forslaget, at Justitsministeriet, inden Tiltale rejses, skal forhandle med saavel Udenrigsministeriet som vedkommende kollegiale Nævn. Med Hensyn til de Blade, der ikke gaar med til den frivillige Ordning og ikke ønsker Afgørelse ved de kollegiale Nævn, foreskriver Forslaget, at Paatale kun skal finde Sted efter Justitsministerens Bestemmelse, og ogsaa i disse Tilfælde vil Justitsministeriet kun bestemme Tiltale efter i hver enkelt Sag at have forhandlet med Udenrigsministeriet.

I Forslagets § 2, Stk. 1, er der optaget Bestemmelser, som svarer til dem, der findes i en lang Række andre Kriselove. Det bestemmes, at Sager angaaende Overtrædelser af Loven skal behandles efter Reglerne for Politisager, uanset at der efter Forslaget kan idømmes saadan Straf, som normalt vilde medføre, at Sagerne skulde paatales af Statsadvokaten, idet denne mere omstændelige Behandling ikke kan anses for paakrævet. Dog har man under Hensyn til Betydningen af Sagerne fundet det nødvendigt at fastsætte, at de i Retsplejeloven indeholdte Bestemmelser om Beslaglæggelse, Ransagning, Anholdelse og Fængsling ogsaa finder Anvendelse paa disse Sager, samt at der paa Forlangende skal beskikkes den tiltalte en Forsvarer, naar der af Anklagemyndigheden nedlægges Paastand om Idømmelse af Fængselsstraf.

Endelig bestemmes i Lovforslagets § 3, at der ved kgl. Anordning kan træffes Bestemmelse om Lovens Bortfald. Loven er jo kun tænkt som en rent midlertidig Foranstaltning, og man har derfor fundet det rimeligt, at den skal kunne ophæves, uden at en ny Lov udkræves. I Folketinget er der derhos vedtaget den Ændring til mit oprindelige Forslag, at Loven kun gælder indtil Udgangen af Aaret 1941, men der blev fremsat Ønske om — og det kunde jeg ganske tiltræde — tillige at beholde Bestemmelsen om den kongelige Anordning, idet man jo kan tænke sig, at Forholdene ændrer sig saa meget i det kommende Aar, at Loven bliver overflødig. Da den, som sagt, kun er en ren og skær midlertidig Foranstaltning, finder jeg det rigtigst, at den ogsaa kan sættes ud af Kraft før Udgangen af 1941, hvis det viser sig, at den forinden har udpillet sin Rolle.